

først havde Ordet idag. Der er imidlertid en væsentlig Forskjel mellem Tilsyn og Bistand, og naar det, som det blev stærkt fremhævet, skulde blive en Bistand, som kom til at ligne, hvad der sker ved Bevillingerne til Kursus i Kjøbenhavn til Folk, som høre Docent Fjords Foredrag paa Landbohøjskolen, saa er det Noget, som Ingen kan have Noget indom finder Sted for Folkehøjskolernes Vedkommende, om ogsaa der med Hensyn til Uddelingen af Pengene blev truffet en Ordning, som maatte kunde være mindre tilfredsstillende. Skulde det derimod vise sig, at Taler her er om et Tilsyn, som skulde komme og gribe ind i Skolernes hele Virksomhed, og et Tilsyn af den Art, som man har lært at kjende af den Betænkning, der foreligger fra det Tilsyn, som man har for Diebliffet, hvis Diemed det er at paase, at der ved Uddelingen af Pengene tages Hensyn til „Manden“ og „Dygtigheden“, saa er jeg bange for de Misligheder, som kunde komme ud deraf saa meget mere, som det er fuldstændig givet for Højskolernes Vedkommende, at, naar der ved en Højskole hylbes en bestemt Politisk, som ikke er yndet af Ministeriet, kan den af den Grund komme til at miste, hvad den ellers burde have havt. Altsaa med Hensyn til Understøttelsen til selve Højskolerne, Vindringsforslaget under Nr. 80, tiltræder jeg Udvalgets Flertals Indstilling, men forsaavidt det skulde søre til, at vi ikke kunde faae Forhøielsen uden at faae et Tilsyn, som griber væsentlig ind i Skolernes Arbejde, er jeg ikke med dertil. Med Hensyn til Bevillingen til fattige Elever har jeg nogen Betænkelse. Jeg er selvfølgelig med til at forhøje Bevillingen, da jeg ogsaa tror, at det i Grunden er den rigtige Wei at gaa at uddele disse Penge til fattige Karle, men jeg har en Bemærkning at gøre angaaende Maaden, hvorpaa disse Penge i alt Fald paa enkelte Steder ere blevne uddelte. I 1872 til 73 havde jeg i Hammerum et Par Karle fra Veile Amt, som havde Understøttelse, der skulde udbetales fra Amtet. Jeg skrev da til Amtet om, hvornaar disse Penge kunde ventes udbetalte, og der blev svaret, at Pengene kunde faas, naar der blev givet en Tilstaelse for, at de Vedkommende havde frekventeret det hele Kursus i 5 Maaneder. Jeg svarede da tilbage, om det ikke var muligt at faae Pengene, inden det hele Kursus var færdigt, og jeg fik samtidig underhaanden at vide, at man nok kunde faae Pengene noget tidligere, naar man blot gav en Attest for, at de Vedkommende havde været paa Skolen den hele Tid; men jeg kunde ikke bekvemme mig til at udstede en saadan Attest for, at de havde været der i 5 Maaneder, skjøndt de kun havde været der i 3, 3 $\frac{1}{2}$ eller 4, og jeg maatte altsaa vente med at faae Betaling for disse to Karles Vedkommende, indtil Skoleaaret var sluttet. Det Samme gjentog sig senere. Jeg havde flere Gange Karle fra Veile Amt, men foretog

mig ikke noget videre indtil i Maret 1876—77. Da fandt jeg mig besjæret til, ligeledes efter gjen-tagen Skrivelse, at tilskrive Skoleraadet i Veile Amt, at jeg vilde bede det tage et billigt Hensyn til, at Pengene jo laa til Raadighed og kunde uddeles, og at jeg ikke fandt, at det var rigtigt, naar dette forholdt sig saaledes, at vi skulde staa i Forskud for et større Beløb, som det jo let kunde blive til i den lange Tid, der hengik, og at, forsaavidt jeg ikke snart modtog et bekræftende Svar, om at Pengene kunde faas, vilde jeg henvende mig til Regjering og Rigsdag om denne Sag. Dertil svarede det høie Skoleraad noget spydigt, at Raadet vilde oppebie de af Klageren bebudede yderligere Foranstaltninger. Dem har jeg imidlertid ikke set mig istand til at fremkomme med førend nu. Jeg gjør det altsaa her, idet jeg henvender mig til den ærede Minister og beder ham om, at han vil undersøge, om der er nogen Grund til, at Veile Amt benytter denne Fremgangsmaade, og forsaavidt dette ikke er Tilfældet, at der da maatte blive taget saadanne Forholdsregler, at man bliver nødt til at bruge en anden Fremgangsmaade. Jeg skal pege paa en Fremgangsmaade, som jeg finder ret hensigtsmæssig, der anvendes i Ringkjøbing Amt, og som vistnok ogsaa meget let vil kunne overføres til andre Steder. Naar Maaned er ude, sendes der fra Skoleraadet Smaasedler til Skoleforstanderen, som paa dem anfører, at den og den Karle, hvem der er bevilget Understøttelse, har modtaget Undervisning i Skolen i denne Maaned, og mod disse Smaasedlers Aflevering som Kvittering faar man et Beløb udbetalt, saaledes at der for hver Maaned ydes Betaling for, hvad Karlen har kostet i Skolen, i alt Fald da den Del af Betalingen, som ligger i det Tilskud, der er bevilget. Jeg skal slutte med dette.

Winther: Da jeg hører, at vi skulle være færdige i dette Møde med det foreliggende Affnit, og der endnu er indtegnet en halv Snes Talere, skal jeg fatte mig i største Rothed, hvilket jeg ogsaa godt kan af den Grund, at Andre delvis have udtalt det, jeg havde at sige. Der er et Par ganske enkelte Bemærkninger, jeg vil tillade mig at gøre, hørend Forhandlingerne standse. Jeg vil kun sige i Modsetning til den sidste ærede Taler, at, skjøndt jeg har været med til at foreslaa det største Tilskud til Højskolerne, saa skal det dog ingenlunde bringe mig til at stemme derimod, selv om vi fik den Bestemmelse optagen, som Ministeren sagde var en Betingelse for, at han vilde bruge det, nemlig at der skulde søres Tilsyn med Skolerne. Jeg har sluttet mig til det Flertal, som har bevilget den største Sum uden at sætte denne Betingelse til, men det er Noget, der falder af sig selv, at jeg ikke vil være med til at bevilge Penge af Statskassen, naar Statens Bestyrelse ikke maatte faae Tilsyn med